

УДК 687.053.1

ВИЗНАЧЕННЯ КОНСТРУКТИВНИХ ПАРАМЕТРІВ ШВЕЙНОЇ МАШИНИ ДЛЯ ВИКОНАННЯ СТІБКІВ 101 ТА 301 КЛ.

О.П. Манойленко, кандидат технічних наук, доцент
Київський національний університет технологій та дизайну

М.М. Рубанка, кандидат технічних наук, доцент
Київський національний університет технологій та дизайну

В.В. Домашенко, магістрант
Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: швейна машина, параметри механізму човника, параметри механізму розширювача, багатофункціональні швейні машини.

Застосування багатофункціональних машин є актуальним питанням, оскільки їх застосування на підприємстві дозволяє скоротити номенклатуру обладнання виробництва. Запропонована швейна машина [1] може поєднувати можливості декількох машин з різними властивостями її удосконалена конструкція наведена в роботі [2] (рисунок 1), де в швейній машині передбачено блок керування та можливість автоматичного переналагодження машини на певний тип стібка (301 або 101 типи). Однак в роботах [1, 2] наявний тільки опис конструкції, тому визначення параметрів механізмів човника, розширювача є актуальною задачею.

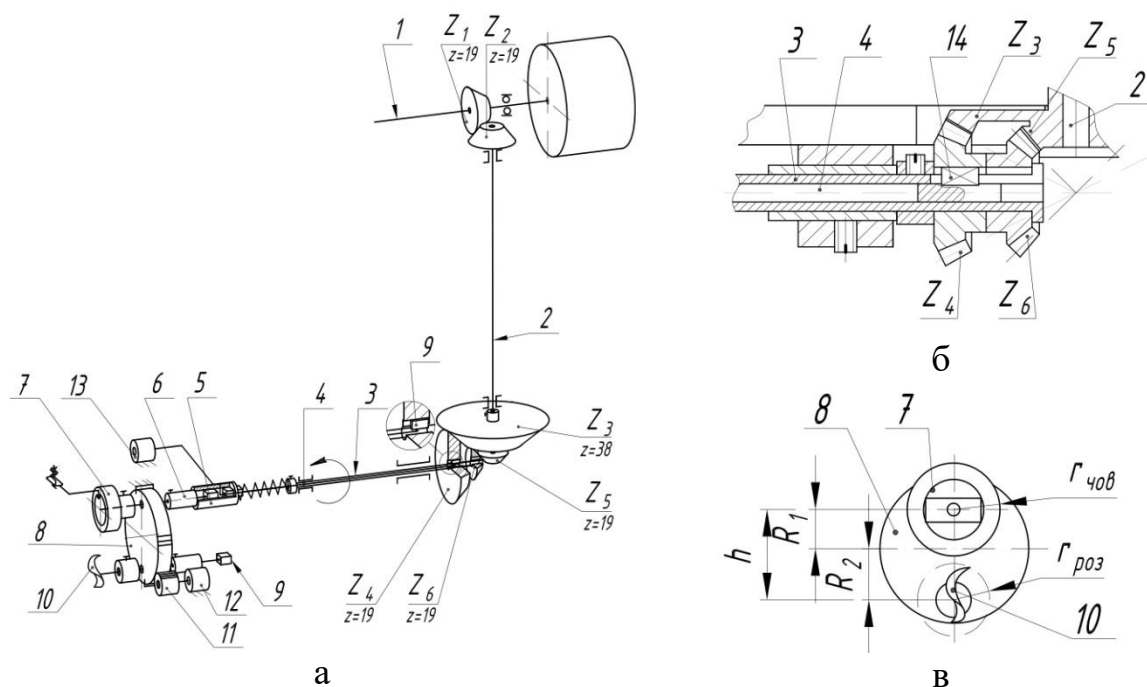

Рисунок 1 – Розрахункова схема приводу петлетворних органів (човника та розширювача) а – кінематично-принципова схема механізму, б – конструктивна схема блока зубчастих коліс Z3-Z6, в – розрахункова схема положення валів човника та розширювача

1 – вал головний, 2 – вал вертикальний, 3 – вал розподільчий, 4 – шток, 5 – муфта, 6 – вал човника, 7 – човник (човниковий комплект), 8 – диск-колесо зубчасте, 9 – вал розширювача, 10 – розширювач, 11 – колесо зубчасте, 12 – серводвигун, 13 – соленоїд, 14 – шпонка

Задачею розрахунку є визначення параметрів зубчастих передач з урахуванням необхідних передаточних відношень механізмів човника (1:2) та розширювача – (1:1) (Рисунок 1 а, б).

Відповідно до режимі роботи машини відбувається з'єднання вала човника 5 та розподільчого вала 3 через муфту 5 (при виконанні човникового стібка), або з'єднання вала розширювача 9 з муфтою 5 в другому режимі відбувається з'єднання муфти 5 з валом розширювача 9, при переміщенні муфти 5 вздовж розподільчого валу 3, шток 4 переміщує шпонку 14 в шпоночний паз відповідно колеса Z_4 , або Z_6 . В першому режимі роботи механізму передаточне відношення від головного валу 1 до човникового 5 є добутком передаточних відношень коліс пар Z_2/Z_1 та Z_4/Z_3 , відповідно в другому режимі Z_2/Z_1 та Z_6/Z_5 . Приймавши передаточне відношення $Z_2/Z_1=1$ та з конструктивних міркувань кількість зубців коліс $Z_1=Z_2=19$ та враховуючи:

$$i_{чов.} = \frac{Z_2 \cdot Z_4}{Z_1 \cdot Z_3} = \frac{1}{2}, \quad i_{роз.} = \frac{Z_2 \cdot Z_6}{Z_1 \cdot Z_5} = 1,$$

Отримаємо: $Z_4 = 38, Z_6 = Z_5 = 19$.

Для забезпечення встановлення човника та розширювача на одній висоті ($a=2$ мм [3]) (Рисунок 1, в) необхідно виконати умови взаємного розташування валів човника 7 та розширювача 9 відносно осі диска-колеса зубчастого 8. При відомих радіусах човника ($r_{чов.} = 16$ мм) та розширювача ($r_{роз.} = 10$ мм), зазначення відстані між валами h буде визначатися умовою:

$$\begin{cases} h > r_{чов.} + r_{роз.} \\ \Delta = r_{чов.} - r_{роз.}, \\ R_2 = R_1 + \Delta \end{cases},$$

з врахуванням що: $r_{чов.} = R_1$

отримаємо

$$\begin{cases} h > r_{чов.} + r_{роз.} \\ R_2 = 2 \cdot r_{чов.} - r_{роз.} \end{cases}$$

Список використаних джерел

1. Пат.63919 України, МПК D05B 57/00 (2006.01). Швейна машина/ В.А. Горобець, О.П. Манойленко ; власник Київський національний університет технологій та дизайну. – № u201103491 ; заявл. 24.03.2011 ; опублік. 25.10.2011, Бюл. № 20. - 5 с.
2. Пат. 63919 України, МПК D05B 57/00 (2006.01). Швейна машина / В.А. Горобець, О.П. Манойленко, Д.О. Ненно та ін.; власник Київський національний університет технологій та дизайну. – № u201812131 ; заявл. 07.12.2018 ; опублік. 25.04.2019, Бюл. № 8. - 8 с.
3. Пищиков В.О. Проектування швейних машин / В.О. Пищиков, Б.В. Орловський – К.: Видавничо-поліграфічний дім «Формат». – 2007. – 320 с.